

รายงาน

เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา WESR

Weekly Epidemiological Surveillance Report

สำนักงานระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X http://epid.moph.go.th/weekly/w_2549/menu_wesr49.html

ปีที่ ๓๗ : ฉบับที่ ๑๐ : ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ Volume 37 : Number 10 : March 17, 2006

สัปดาห์ที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	๕๙	๕๘	๕๒	๕๗	๖๗	๖๒	๖๑	๖๓	๖๓	๖๕																

สัปดาห์ที่ ๑๐ ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

ส่งทันเวลา ๖๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๕๓

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

ข่าวการระบาดใน/ต่างประเทศ

สัปดาห์ที่ ๑๐ ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(Outbreak Verification Summary, 10 th Week, Mar 5 - 11, 2006)

✍ เรียบเรียงโดย สุชาดา จันทสิทธิ์กร* พญ.ชวณี สันฐวงศานนท์**

* กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา ** กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาโรคระบาดวิทยา สำนักงานระบาดวิทยา

✉ meow@health.moph.go.th

ในสัปดาห์ที่ 10 ระหว่างวันที่ 5 - 11 มีนาคม พ.ศ. 2549 สำนักงานระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ในประเทศ

อาหารเป็นพิษ พบผู้ป่วยรวม 81 ราย ที่จังหวัดปทุมธานี นครสวรรค์ และประจวบคีรีขันธ์

1.1 จังหวัดปทุมธานี พบผู้ป่วยรวม 73 ราย เป็นพนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง เริ่มป่วยระหว่างวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2549 เวลา 16.30 น. ถึงวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2549 เวลา 15.00 น. ด้วยอาการไข้ ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน และถ่ายเหลว เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลกรุงสยามเซ็นเตอร์ลอส 34 ราย โรงพยาบาลปทุมเวช 18 ราย และโรงพยาบาลรังสิต 7 ราย จำแนกเป็นผู้ป่วยนอก 20 ราย ผู้ป่วยใน 39 ราย ทำ Rectal Swab ผู้ป่วย 34 ราย ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรค ให้ผลลบทุกตัวอย่าง หลังได้รับการรักษาทุกรายอาการทุเลา ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วของ

	สารบัญ
--	--------

◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 10 วันที่ 5 - 11 มีนาคม พ.ศ. 2549	169
◆ เตรียมรับมือกับการระบาดของโรคมือ เท้า และปาก ประเทศไทย, พ.ศ. 2549	171
◆ บทบาทของผู้นำต่อการควบคุมปัญหาฉุกเฉินด้านสาธารณสุข	174
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 10 วันที่ 5 - 11 มีนาคม พ.ศ. 2549	177

จังหวัดปทุมธานี (SRRT) ได้สอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่ พร้อมให้สุศึกษาและคำแนะนำในการปรับปรุงการสุขาภิบาลอาหารและการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสุขวิทยาส่วนบุคคลของแม่ค้าและผู้สัมผัสอาหารในบริษัท ซึ่งมีทั้งหมด 6 ร้าน รวมทั้งได้ทำ Rectal Swab ผู้ประกอบอาหารในร้านค้าดังกล่าว รวม 17 ตัวอย่าง พบเชื้อ *pleisiomonas spp.* จำนวน 2 ตัวอย่าง เก็บตัวอย่างน้ำดื่มมาใช้รวม 5 ตัวอย่าง ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่โรงพยาบาลปทุมธานี ให้ผลลบทุกตัวอย่าง ไม่สามารถเก็บตัวอย่างอาหารที่ขายในวันเกิดเหตุส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เนื่องจากบริษัทสั่งให้ร้านค้าทั้งหมดทำความสะอาดและเทอาหารที่เหลือทิ้งหมดแล้ว

จากการสอบสวนโรคไม่สามารถระบุเชื้อที่เป็นสาเหตุและแหล่งโรคได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากไม่สามารถสอบถามเรื่องปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยในครั้งนี้ จากพนักงานในบริษัทเป็นรายบุคคล ตรวจไม่พบเชื้อก่อโรคในตัวอย่างอุจจาระที่เก็บจากผู้ป่วยและตัวอย่างน้ำดื่มมาใช้ในบริษัท ไม่มีตัวอย่างอาหารสำหรับส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคทางห้องปฏิบัติการ รวมทั้งไม่สามารถหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงทางระบาดวิทยาระหว่างเชื้อที่พบในตัวอย่างอุจจาระที่เก็บจากผู้ประกอบอาหารกับการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษในครั้งนี้ ถึงแม้ว่าจะตรวจพบเชื้อในผู้ประกอบอาหารดังกล่าว 2 ราย ก็ตาม

1.2 จังหวัดนครสวรรค์ พบผู้ป่วยรวม 4 ราย ผู้ป่วยอายุ 9 – 36 ปี เป็นชาย 1 ราย หญิง 3 ราย ที่อยู่หมู่ 2 ตำบลโคกเคือ อำเภอไพศาลี เริ่มป่วยวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2549 เวลาประมาณ 14.00 น. ด้วยอาการปวดท้อง ถ่ายเหลวเป็นน้ำ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลไพศาลี เป็นผู้ป่วยนอก 3 ราย ผู้ป่วยใน 1 ราย ทำ Rectal Swab ผู้ป่วยทุกราย ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ พบเชื้อ *Vibrio parahemolyticus* 3 ตัวอย่าง หลังได้รับการรักษา ทุกอาการทุเลา

จากการสอบสวนโรคคาดว่า หอยแมลงภู่มอบแบบสุก ๆ ดิบ ๆ น่าจะเป็นสาเหตุของการป่วยในครั้งนี้ โดยในวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2549 มีญาติซื้อหอยแมลงภู่มอบจากอำเภอพยุหะ จังหวัดชลบุรี มาฝาก นามมาทำอาหารและรับประทานแบบสุก ๆ ดิบ ๆ ในเย็นวันเดียวกันเวลาประมาณ 18.00 น. รับประทานรวมกัน 4 ราย ป่วยทุกราย ส่วนญาติคนหนึ่งที่นำหอยมาฝาก ได้ทำเป็นอาหารแบบสุก รับประทานแล้วไม่มีอาการป่วย

1.3 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบผู้ป่วย รวม 4 ราย ผู้ป่วยอายุ 8 – 71 ปี เป็นชายทั้งหมด ที่อยู่หมู่ 4 ตำบลสามกระชาย อำเภอกุยบุรี เริ่มป่วยวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เวลา 00.30 – 02.00 น. ด้วยอาการปวดท้อง ถ่ายเหลวเป็นน้ำ คลื่นไส้อาเจียน และอ่อนเพลีย บางรายมีไข้ร่วมด้วย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสามร้อยยอดทุกราย ทำ Rectal Swab ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ ให้ผลลบทุกตัวอย่าง หลังได้รับการรักษา ทุกอาการทุเลา แพทย์จำหน่ายออกจากโรงพยาบาล ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2549

จากการสอบสวนโรคคาดว่า เส้นขนมจีนค้างคืนที่กลุ่มผู้ป่วยซื้อจากตลาดนัด ที่หมู่ 4 บ้านดอนกลาง ตำบลสามกระชาย อำเภอกุยบุรี น่าจะเป็นสาเหตุของการป่วยในครั้งนี้ โดยในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เวลาประมาณ 19.00 น. ครอบครัวผู้ป่วยทั้ง 6 คน รับประทานขนมจีนน้ำยาแกงกะทิที่ซื้อจากตลาดนัดดังกล่าว เหลือเส้นขนมจีนเปล่าอีกจำนวนหนึ่ง ด้วยความเสียดาย ผู้ป่วยทั้ง 4 รายจึงได้นำมารับประทานกับน้ำปลาเป็นอาหารมื้อเช้า และมื้อเย็นในวันรุ่งขึ้น โดยไม่ได้อุ่นให้ร้อนอีกครั้ง ทั้ง ๆ ที่ขนมจีนมีกลิ่นเหม็นเปรี้ยวแล้ว ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และอำเภอกุยบุรี ได้สอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่ ไม่พบผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน ทำ Rectal Swab แม่ค้าขายขนมจีนและเก็บตัวอย่างขนมจีนที่ขายในสัปดาห์ถัดไปนับจากวันเกิดเหตุ ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ ยังไม่ทราบผล รวมทั้งได้ให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารค้างมื้อที่ยังไม่ได้อุ่นให้ร้อนอีกครั้ง และให้เข้มงวดในเรื่องสุขวิทยาส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนหยิบจับอาหารหรือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากออกจากห้องน้ำห้องส้วม

2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

2.1 การระบาดของโรคมือ เท้า และปาก ที่รัฐซาราวัก ประเทศมาเลเซีย

การระบาดของโรคยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะใช้มาตรการแยกผู้ป่วยและปิดโรงเรียนระดับอนุบาล และประถมศึกษาเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ขณะนี้มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่วันละประมาณ 200 ราย

ตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2549 พบผู้ป่วยรวม 3,269 ราย เสียชีวิต 5 ราย ในจำนวนนี้ติดเชื้อ Enterovirus 71 จำนวน 2 ราย

2.2 การระบาดของโรค Meningococemia ที่กรุงเดลี ประเทศอินเดีย

พบผู้ป่วยรวม 370 ราย เสียชีวิต 21 ราย ส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้แรงงานที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองอื่น เข้ามาทำงานในกรุงเดลี และเช่าห้องพักแคบ ๆ อยู่รวมกันอย่างแออัด

2.3 การระบาดของโรค Dengue ที่เกาะปีนัง ประเทศมาเลเซีย

ระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ – 5 มีนาคม พ.ศ. 2549 พบผู้ป่วยรวม 88 ราย ผู้ป่วยสงสัยที่ยังรักษาอยู่ในโรงพยาบาลต่าง ๆ อีก 22 ราย ขณะนี้ยังมีผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

2.4 การระบาดของโรคมาลาเรีย ทางตอนใต้ของประเทศเนปาล

พบผู้ป่วยด้วย Brain Malaria ประมาณ 700 ราย ส่วนใหญ่อยู่ที่เมือง Dhanusha, Jhapa และ Kanhanpur

ท่านสามารถส่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อเนื้อหาวิชาการที่ตีพิมพ์ ไปที่ ทาง E-mail sirirak@health.moph.go.th หรือ ทางโทรสาร 0-2590-1731 ทางไปรษณีย์ กองบรรณาธิการรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ สำนักระบาดวิทยา ตึก 4 ชั้น 6 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

เตรียมรับมือกับการระบาดของโรคมือ เท้า และปาก ประเทศไทย, พ.ศ. 2549

สถานการณ์โรค/ภัย ที่สำคัญ

สุวรรณ เทพสุนทร นพ. ปรีชา เปรมปรี
กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ สำนักระบาดวิทยา
✉ tsuwanna@health.moph.go.th

ตามข่าว Pro Med-mail ที่แจ้งว่ามีการระบาดของโรคมือ เท้า และปาก ที่ประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 พบเด็กป่วย 942 ราย และเสียชีวิต 5 ราย ซึ่งสูงกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. 2548 เกือบ 4 เท่า กระทรวงสาธารณสุข ประเทศมาเลเซียจึงได้สั่งปิดโรงเรียนอนุบาลในเมือง Borneo รัฐ Sarawak จำนวน 488 แห่ง เป็นเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อป้องกันการระบาดของโรค ซึ่งในประเทศบรูไนก็พบเด็กป่วย 16 ราย เสียชีวิต 1 ราย หลังจากมีการระบาดในประเทศมาเลเซีย

สำหรับสถานการณ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ต้นปี – 14 มีนาคม พ.ศ. 2549 พบผู้ป่วย 212 ราย อัตราป่วย 0.34 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีผู้เสียชีวิต ซึ่งในเดือนมกราคม พ.ศ. 2549 พบผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 3 ปี จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงคือ ลำพูน (5.93) ลำปาง (4.75) และน่าน (4.19) เกิดการระบาด 2 ครั้งที่จังหวัดลำปางและน่าน กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 1 ปี จำนวน 46 ราย, กลุ่มอายุ 2 ปี 36 ราย และ 3 ปี 36 ราย และผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จำนวน 25 ราย พบ Enterovirus 71 จำนวน 5 ราย